

Караминковъ и др. Обаче, нѣкои отъ българските търговци въ Балканъ-ханъ не били особено щедри и понѣкога избѣгвали да се срѣщатъ съ крайно нуждаещитѣ се вестници, които се принуждавали често пѣти да ги търсятъ дълго време, за да изтръгнатъ по нѣкоя пара за вестника си. Тѣхното положение бивало най-тежко въ сѫбота вечеръ, когато трѣбвало да изплащатъ надницитѣ на словослагателитѣ. Тогава тѣ се изпокривали изъ миши дупки. Тѣ даваха всичко, което получаваха (суми отъ абонаментъ, помощи и др.) за поддържане на вестницитѣ си, а самитѣ тѣ тънѣха въ най-грозна мизерия. Тѣ обитаваха малки, мизерни стани, спѣха по маси и дъсчени одъри, хранѣха се недостатъчно. Въ единъ разговоръ, проф. С. С. Бобчевъ, единъ отъ малко останалитѣ живи труженици и журналисти отъ предосвободителната епоха, ни разправи следната случка, характерна за живота на журналиста отъ онова време: „У Т. Икономовъ ходѣхъ често. Той живѣше въ една малка мрачна стая въ Балканъ-ханъ. Въ стаята имаше само една маса и единъ дървенъ одъръ. Единъ пѣтъ заварихъ Икономова, че седи на одъра, пие чай и яде геврекъ. Като ме видѣ, засмѣ се и ми каза още преди да го попитамъ: „Чая създава критически настроения у човѣка“. Въ сѫщностъ той вечеряше съ чай и геврекъ, защото нѣмаше пари да си купи друго нѣщо“. Така преживяваха повечето български журналисти. Издателитѣ и редакторитѣ търпѣха голѣми лишения, често пѣти гладуваха, протягаха рѣка къмъ родолюбиви българи за помощъ, но никога, дори въ най-голѣматата мизерия, не помисляха нито за мигъ да продадатъ перото си ...“

Наистина, имало е нѣколко вестници, издавани или само списвани отъ българи, които получавали помощи или били напълно издѣржани отъ турското правителство или отъ религиозни секти, но тѣхниятъ процентъ е твърде малъкъ. Отъ турското правителство били издѣржани напълно в. в. „Дунавъ“, „Едирне“, „Солунъ“ и сп. „Источникъ мнения“, а подкрепяни материално — „Турция“ и „Источно врѣме“ (изд. Лафанъ Ханли). Отъ протестантитѣ били издѣржани седничната и месечната „Зорница“. Споредъ твърдения на съвременници, „Цариградски вѣстникъ“ получавалъ незначителна субсидия отъ патриаршията, а „България“ — отъ католическата пропаганда. Такива твърдения, обаче, не могатъ да се взематъ винаги за чиста монета, като се взематъ предъ видъ разгорещенитѣ страсти между дѣйцитѣ на предосвободителната епоха; въпрѣки това, дѣржанието на „Цариградски вѣстникъ“ спрямо Фенеръ и отношенията на „България“ спрямо Ватикана, даватъ поводъ за подозрения. Дори да приемемъ, че и последнитѣ два вестника сѫ получавали подкрепа отъ чужди каси, все пакъ процентътъ на намиращитѣ се подъ чуждо влияние вестници не би превишилъ 90% (излизали всичко 90 периодични издания). Сле-